

Burasi, Meke

Kraterer Gölü

Konya'nın Karapınar ilçesinde çok ilginç bir göl var. Bu göl, yanardağ patlamaları sonucunda oluşmuş iç içe iki kraterde yer alıyor. Bu nedenle göle "sönmüş yanardağ" anlamına gelen "meke" adı verilmiş. Ayrıca suyu da sodalı. Ancak bu ilginç göl günümüzde kuruma tehlikesiyle karşı karşıya. Gelin, hem bu eşsiz gölü tanıyalım hem de neden kuruma tehlikesi altında olduğunu öğrenelim.

Meke Gölü'nün oluşumu uzun bir süreçte gerçekleşmiş. Bundan yaklaşık beş milyon yıl önce gölün bulunduğu yerde bulunan bir yanardağın patlaması sonucunda burada bir krater oluşmuş. Bu krater, zamanla yağmur ve yeraltı sularıyla dolarak bir göle dönüşmüş. Daha sonra, bundan yaklaşık 9000 yıl önce ikinci bir patlama gerçekleşmiş. Bu patlamanın ardından gölün ortasında bir krater daha oluşmuş. Zaman içinde bu krater de yağmur sularıyla dolmuş. Böylece iç içe iki göl ortaya çıkmış.

Meke Krater Gölü göçmen kuşların uğrak yeri. Bu kuşların arasında ak pelikan, leylek, ördek, kartal, kara çaylak, kerkenez, sakarmeke, uzunbacak, çayır incirkuşu, ak kuyruksallayan, kaya sıvacısı, kızılgerdan, saksağan, kara kızkuyruk, boz kuyrukkakan, çıvgın ve ak sırtlı kuyrukkakan gibi çok sayıda tür var. Göl ve çevresi, hem kendine özgü bir yer şekline sahip olması hem de bu kuşlar gibi birçok canlıya ev sahipliği yapması nedeniyle koruma altına

Yanardağların ağzına krater denir. Krater, genellikle huni şeklinde bir çukurdur. Yanardağ patlamaları sırasında püsküren lavlar, kraterden yeryüzüne çıkar.

alınmış ve tabiat anıtı olarak ilan edilmiş. Ancak dıştaki gölün suyu, onu besleyen yeraltı sularının tarımda sulama amacıyla kullanılması ve kuraklık nedeniyle giderek azalıyor. İçteki göl de yağışın az olduğu mevsimlerde tamamen kuruyor. Günümüzde Meke Krater Gölü'nün dıştaki kısmını eski haline döndürebilmek amacıyla çeşitli çalışmalar yürütülüyor. Örneğin gölün çevresi ağaçlandırılıyor, bölgedeki tarım alanlarında yeraltı sularının tükenmesine yol açmayacak yeni sulama yöntemleri deneniyor. Ayrıca bölgeye bir gölet yapılması planlanıyor. Kışın yağmur sularının bu gölette toplanacağı ve biriken suyun zamanla topraktaki çatlaklardan geçerek yeraltı sularına karışacağı düşünülüyor. Böylece yeraltı sularının ve yeraltı sularıyla beslenen Meke Gölü'ndeki su miktarının artması bekleniyor.

Bu fotoğrafta arkada gördüğünüz Meke Krater Gölü. Ancak çevrede büyüklü küçüklü başka krater gölleri de var.

Güliz Selim

Fotoğraflar: Turgut Tarhan

Konya İl Çevre ve Orman Müdürlüğü'nden, Ereğli Doğa Koruma ve Milli Parklar Mühendisi Asım Niyazoğlu'na teşekkür ederiz.